

SMELO V LETO 1981

Pred novim letom je predsednik skupščine mesta Ljubljane dr. Marjan Rožič sprejel urednike ljubljanskih občinskih glasil socialistične zveze delovnega ljudstva.

Objavljamo zapis s tega razgovora, na katerem je tekla beseda o aktualnih vprašanjih našega življenja in dela ter razvoja Ljubljane.

GRADIMO ZAVEST, ZIVIMO Z NASIM MESTOM!

Nekaj manj kot tri leta ste že predsednik mestne skupščine. V tem času je bilo opravljenega mnogo dela, potrebno je bilo veliko zavzetosti. Kaj vas spodbuja k še bolj zavzetemu delu, kdaj ste z opravljenim najbolj zadovoljni?

»Človeku je prijetno in zadovoljen je predvsem takrat, ko se stvari, za katere je odgovoren, kolikor toliko uspešno uresničujejo. Seveda je med nalogami in uresničevanjem še vedno razkorak, se pa zmanjšuje. Vsak rezultat, ki pomeni korak naprej v razvoju Ljubljane, mene in, prepričan sem, tudi druge, razveseljuje in nam daje občutek, da v Ljubljani zlasti na osnovnih področjih delamo dovolj enotno. Problemov v mestu res ne manjka. Najbolj sem zadovoljen, ko vidim ljudi, ki si prizadevajo, da bi kot samoupravljalci izpolnili svoje interese in naloge in ne izgubljajo časa in moči le z iskanjem opravičila, zakaj česa ni moč narediti — tako kot delajo nekateri. Taka zavzetost delovnega človeka spodbuja, daje mu korajžo, da je še bolj dosleden. V Ljubljani lahko v letih stabilizacije, ki so pred nami, veliko naredimo, le še več zavzetosti in delovanja v samoupravnih odnosih nam je potrebno. Stabilizacija ni stagnacija ali čas, ko bi križem rok čakali na stare čase nestabilnosti, temveč pomeni razvoj na zdravih osnovah, na lastnih in združenih silah, na učinkovitem delu. To je usmeritev, ki smo jo oblikovali v ZK in jo bomo vsi uresničevali povezani v SZDL. Lahko smo ponosni na vse, kar dosegamo. Mesto je čvrsto prežeto in povezano v socialističnem samoupravljanju, čvrsto na Titovi poti.«

Problemov ne manjka, pravite. Kateri pa so osrednji, najpomembnejši za razvoj našega mesta in kako se jih z drugimi aktivisti lotevate?

»Nadaljnji razvoj samoupravnih odnosov je edini porok za dosledno uresničevanje v planih opredeljenih interesov Ljubljane. To je edina pot za odločanje in delovanje naših delovnih ljudi in občanov kot nosilcev razvoja. Manj govoriti o samoupravljanju, dosledno ga uresničevati — to pa je naloga vsakogar. Pri oblikovanju — in potem uresničevanju — razvojnih usmeritev so naši cilji prevladovanje strukturnih neskladij tako v gospodarstvu kot negospodarstvu, dolgoročni gospodarski, družbeni in socialni razvoj, ki bo na osnovi občutno večje produktivnosti dela, združevanja dela in sredstev, dohodkovnega povezovanja, zagotavljal večji dohodek. Na vsakem koraku nam je potrebna dolgoročna, dosledna politika stabilizacije. Potrebni so in že nastajajo skupni razvojni programi, da bi zagotovili večjo proizvodnjo hrane, energije in surovin. 12 OZD ima ali pripravlja take programe. Najvažneje pa bo več izvažati, na vseh področjih se vključevati v svetovne ekonomske tokove. Pri tem se moramo zavedati, da bo manj investicij, pa več možnosti, da obstoječe bolje izkoristimo. Znanost je pri tem zelo važen element razvoja. Neprestano se bomo zavzemali in uresničevali odprtost Ljubljane, saj bi bila nasprotna pot kaj slaba usluga povečanju dohodka. Seveda odprtost na vseh področjih, ob tem pa bo

treba prevladati še vedno močne ostanke samozadovoljstva.

V vseh teh naših prizadevanjih pa moramo izhajati iz položaja delovnega človeka, delavca, Ljubljančana. Od vsakogar, ki dela in živi v Ljubljani, zahtevamo naloge razvoja povečano aktivnost. Zato se moramo nenehno spraševati, kako zagotoviti, da bo naše življenje in delo še bolj obrnjeno k slehernemu človeku, da bo vsakdo kot dober delavec in samoupravljaec imel od Ljubljane čimveč, na vseh področjih: v urbanizmu, okolju, kulturnem in telesnokulturnem življenju itd.

IGRAJMO KOT EN ORKESTER!

Naloge na teh in drugih področjih bomo uresničevali z bolj zavzetim delom v delegatskem sistemu in ne izven njega; če bomo skupno delali in pravočasno, s polno osebnostno odgovornostjo, opravljali vsak svoje delo — od krajevne skupnosti do skupščine mesta. Torej, igravimo kot en orkester — note so razvojni programi — pa bomo uspešnejši. Tu je pomembna tudi vloga občinskih glasil in drugih sredstev obveščanja, ki lahko najbolj prikazujejo naše skupne interese, saj se še premalo zavedamo, da so interesi občin tudi interesi mesta in obratno. Vsi skupaj pa izvirajo iz življenja in dela delavcev in občanov.«

NEKATERI BI SKUPNI VOZ PELJALI PO SVOJE!

Dela je očitno še precej. Kako pa bomo vse te naloge opravili?

»Odločno se moramo postaviti po robu slehernemu lokalizmu in centralizmu. Naslednja ocena je morda malo preostra, vendar je blizu resnice: v Ljubljani se v skupščini in družbenopolitičnih organizacijah na osnovi argumentov in po poti sporazumevanja ni težko dogovoriti o skupnih vprašanjih. Ko pa so odločitve sprejete in bi jih morali uresničiti, se pojavijo posamezniki, ki želijo voziti po svoje in se spreminjajo v nekakšne »advokate« in skrbnike delovnega človeka. Taki posamezniki delujejo mimo samoupravljanja, imajo »časih« za taka početja »tiho« podporo odgovornih, vnašajo zmedo, zavlačujejo uresničitev sprejetih odločitev in si laste oblast delavcev. Stvarnost pri nas v mestu je taka, da nekdo živi v eni občini, dela v drugi, nakupuje v tretji in ima otroka v varstvu v četrti občini. Razvoj ne bo tekkel v smeri, da bi bilo vse v eni občini. Eden brez drugega namreč ne moremo, tega se moramo vedno zavedati in do kraja odpreti oči za skupne probleme.

Potrebno nam je torej več sporazumevanja in dogovarjanja in predvsem uresničevanja dogovorjenega. Kdor tega ne dela, ni sposoben opravljati svoje dolžnosti. Kdor hoče »minirati« dogovore, ki jih je sam sooblikoval, ta sabotira, dela proti samoupravljanju in interesom delovnih ljudi in občanov.

Zagotoviti bomo morali tudi učinkovito upravno in strokovno delo. Nekateri službe v Ljubljani uspešno delajo v skupnem interesu, nekatere pa so še vedno tako organizirane, da služijo parcialnim interesom, krajši konec pa potem potegne občan. Dogovoriti se bomo morali tudi za enoten delovni čas upravnih organov, ki bo predvsem prilagojen potrebam občanov. Tudi tu so še primeri, ko nekateri vlečejo po svoje, čeprav smo se v skupščini mesta Ljubljane dogovorili o enotni rešitvi tega vprašanja. In tako se nekateri upravni organi, ki predlagajo odločitve za delovni čas drugim, sami ne morejo ali nočejo primerno urediti.

Spremljanje razvoja komunalnega sistema v Ljubljani postaja trajna aktivnost. Potrebno je angažirano znanstveno-raziskovalno delo. Prizadevali si bomo, da bo Ljubljana tvorila doprinesla k razvoju politič-

nega sistema v SR Sloveniji in SFRJ. Če ne gradimo sistema, namreč puščamo odprt prostor za samovoljo, za tehnokratizem in birokratske tendence, torej za vse tiste, ki v zasedi čakajo, na katerem koraku bo samoupravljanju spodrsnilo. Še vedno pa mnogi mislijo, da se sistem uresničuje sam po sebi in za sebe, odločitve pa se lahko sprejemajo tudi na osnovah, ki niso zasnovane na samoupravljanju. Posebno skrb moramo posvetiti boju za zakonitost. Odločno se moramo spopasti z vsakim pojavom, ki ne spoštuje zakonov kot samoupravnih dokumentov.«

DELEGATI IMAJO RAZEN PRAVIC TUDI DOLŽNOSTI

Veliko pozornosti namenjamo v Ljubljani tudi nadaljnjemu razvoju delegatskega sistema, zlasti si prizadevamo za povečanje njegove učinkovitosti. Kaj smo na tem področju že dosegli?

»V celoti gledano smo z delegatskim sistemom in njegovo učinkovitostjo lahko zadovoljni. Postopoma prihajamo do prave vsebine dela temeljnih delegacij, čeprav so nekatere preveč prepuščene same sebi. To zlasti velja za delegacije, vraščene v okolje, ki jih je izbralo. Korak naprej je opaziti tudi v delu skupščinskih zborov, ki pa še vedno ne opravljajo svoje funkcije v celoti. Zbori združenega dela morajo namreč še bolj odražati probleme združenega dela, to pa seveda zahteva mnogo večjo aktivnost pri razvoju delegatskega sistema v delovnih kolektivih.

Vse manj se načelno ukvarjamo z delegatskim sistemom, ampak več s konkretnimi vprašanji, med katerimi velja na primer omeniti tudi delegiranje iz občinske v mestno skupščino. Prepogosto se namreč občinske skupščine sestanejo le dva ali tri dni pred sejo mestne skupščine, in tako delegati svoje obveznosti ne morejo opraviti, kot bi bilo treba. Zato je dober viški primer, ki bo postal skupna praksa, ko — recimo — novembra vabijo delegate za SML in pravočasno obravnavajo gradivo za decembrsko sejo mestne skupščine.

Veliko govorimo tudi o pravicah delegata: da je pravočasno obveščen, da dobi dobro pripravljeno gradivo in podobno, in to je dobro, ob tem pa kar pozabljamo na njegove dolžnosti: da se na zasedanje zborov temeljito pripravi, se posvetuje, da se obvezno udeležuje seje skupščine, sodeluje v razpravi in sporazumevanju. Skupščina mesta ostaja neučinkovita, če pridejo delegati s togimi stališči, od katerih ne odstopajo. Delegati morajo imeti pravico in dolžnost, da ustvarjalno razpravljajo z drugimi delegati, usklajujejo stališča in oblikujejo skupne dogovore, sicer delegatskega sistema ni. To je potem osnova za delo izvršilnih organov in seveda tudi delegatov.«

Se vedno so dnevni redi skupščinskih zasedanj preobsežni. Gradivo za mestno skupščino obravnavajo delegati na koncu sej in precej površno.

»Res marsikdaj prihajajo delegati na zasedanja mestne skupščine pretežno s stališči upravnih organov, ne pa z usmeritvami delegatske baze in občinske skupščine. Zato si prizadevamo, da bi tudi vsebino zasedanja mestne skupščine enakovredno obravnavali v skupščinah občin. Seveda ni potrebno, da o vsem razpravljajo vsi trije zbori, ampak naj gre tematika na dnevni red tistega zbora, kamor sodi. Naša zakonodaja je še vedno taka, da bi občini na nekaterih področjih vse predpisala. Tako je občinska skupščina tudi zaradi tega, ker ji na nekaterih področjih zakonodaja veže roke, preveč omejena v uresničevanju svoje ustavne funkcije, posledica pa so tudi številne povsem nepotrebne točke na dnevnih redih zasedanj. Prizadevati si bomo morali, da bodo skupščine odločale o temeljnih vprašanjih, sočasno pa moramo tudi jačati odgovornost samoupravnih interesnih skupnosti in zlasti še izvršilnih organov.

SKRB RAZVOJU OBROBJA

Ob krajevnem prazniku Vrhovcev, kjer živite, ste poudarili nujnost razreševanja perečih problemov na obrobju mesta, saj se razlike med pogoji življenja na vaseh in v mestu ne smejo poglobljati. Znana vam je tudi delegatska pobuda KS Golo Zapotok, da izdelamo v Ljubljani enotne kriterije za razvoj manj razvitih krajevnih skupnosti. Kaj bomo ukrenili?

»Sistematično delujemo za izenačevanje družbenoekonomskega položaja delovnega človeka in občana v mestu, upoštevamo materialne možnosti in uresničujemo načelo vzajemnosti in solidarnosti. Rezultati obstoje, marsikaj pa moramo še storiti. Na tej osnovi mora Ljubljana v naslednjem

lje skrbno obdelan. S kmečkim turizmom, recimo, skorajda nismo niti začeli. Smo pa v času, ko bo okolica Ljubljane postala še kako zanimiva za izlete in podobno. Zato je treba stimulirati ustanavljanje in delovanje gostinskih objektov, izletniških točk in jaz se pri tem ne bojim zasebne iniciative, ob ustrezni davčni politiki seveda. Bolj me moti, da se delo na osebnih sredstvih prepočasno razvija.

To bo pritegnilo mlade ljudi, utrjevanje kmetij na stabilni proizvodnji pa je pomembno tudi za uresničevanje obrambnih nalog. Posebej pa je pred nami naloga, da razvijamo proizvodni in storitveni del drobnega gospodarstva.

Nujno pa je tudi stalno kulturno turistično oživiljanje mestnega središča. Zdi se nam, da se tega problema lotevamo še preveč parcialno, prepočasno. Pri razvoju mestnega središča pa bi morali upoštevati ne le interese prebivalcev centra, ampak vseh v mestu in regiji, saj je center Ljubljane stičišče številnih gospodarskih, upravnih, družbenopolitičnih in kulturnih ustanov od občinskega do republiškega ali širšega pomena.

Napravljen je pomemben napredek. Proces oživiljanja mesta teče, vendar žal še vedno prepočasno. Postopoma bomo prevladali lagodnost, češ, naj bo v središču mesta v soboto in nedeljo vse zaprto. Šele potem bo mesto postalo še bolj prijetno stičišče za ljudi in ne za stvari. Za prihodnje leto smo že pripravili še bolj bogat program turistične, kulturne in gostinske dejavnosti. Ta usmeritev pa seveda ne pomeni, da pozabljamo na dogajanje drugje: ob Savi, v Mostecu, Tivoliju in še kje. Predvsem moramo razgibati najrazličnejšo dejavnost v mestu, oživiti oblike amaterskega delovanja in vseh aktivnosti, ki preprečujejo odtujenost ljudi. Se vedno smo vsi skupaj mnogo preveč obremenjeni s stvarmi. Uspeh nam po-

širše območje razvijati na skupnih osnovah. Dobre izkušnje drugih velja bolje izrabiti — na primer domžalske izkušnje v drobnem gospodarstvu, škofjeloške v kmečkem turizmu in podobno. Ker smo odprta skupnost, se lahko v Ljubljano kot posebno družbenopolitično skupnost združujejo tudi druge občinske skupščine, če ugotavljajo, da imajo z našimi občinami skupne interese in boljše razvojne možnosti. Seveda odprtost Ljubljane v odnosu na celotno državo ni vsem všeč, predvsem ni všeč tistim, ki so preveč zaljubljeni vase. Tako nekaterim kar godi, kadar trenutno spodrsne kakšna od predvidenih rešitev prizadevanj za aktivnejše povezovanje v Sloveniji in SFRJ.

SAMOUPRAVLJANJU SO TUJE METODE IZSILJEVANJA!

Omenili ste povezovanje gospodarstva; za številnimi sporazumi in dogovori pa se čisto skrivajo tudi odnosi izsiljevanja višjih cen in nič kaj samoupravnega obnašanja. Kako rešiti te probleme?

»Taka vprašanja je treba postaviti na dnevne rede zborov združenega dela in jih po delegatski poti pripeljati do rešitev. Ob tem pa se kaže izogibati samoupravemu sporazumevanju na področjih, kjer lahko v samoupravno obvladovanem tržišču mnogo bolj učinkovito delujejo ekonomske zakonitosti. Samoupravljanju so tuje metode izsiljevanja, zato so sporazumi in dogovori najboljša pot, da enakopravno rešujemo skupne probleme. Ob teh vprašanjih je SML posebej angažirana.

Zgradili smo vrsto stanovanjskih sosesk in lepo število stanovanj, ki pa jih je vendarle še premalo. Prvotnih načrtov o kompleksni gradnji sosesk pa vendarle nismo uresničili v celoti, marsikje smo ostali le pri tako imenovanih spalnih naseljih.

»Nobenega dvoma ni, da moramo nadaljevati z utrjeno politiko stanovanjske graditve, saj rezultati niso skromni. Stanovanjska gradnja je v Ljubljani eden pomembnih dejavnikov gospodarskega razvoja, saj zaposluje gradbeništvo, pohištveno industrijo, dober del bele tehnike. Doseči pa moramo večjo odgovornost občin za stanovanjsko izgradnjo, saj imam občutek, da danes vsakdo raje dokazuje, kako mora kdo drug kaj napraviti, namesto da bi to sam postoril. Boriti se moramo proti miselnosti, da v pogojih stabilizacije lahko gradimo le spalna naselja. Sredstva za stanovanjsko izgradnjo, komunalno, otroško varstvo in druga je treba povezati v enoten program uresničevanja celovite soseske. Nam ne manjka stališč, ampak odločnosti in odgovornosti pri uresničevanju le-teh. Vztrajati moramo pri uresničevanju usmerjene stanovanjske izgradnje in prevladati ostanke izgradnje za trg. Važno je, da slehernega spodbujamo, da združuje lastna sredstva za ureditev svoje potrebe po stanovanju, da brez obotavljanja nadaljujemo s postopnim uveljavljanjem ekonomskih stanarin, da zagotavljamo tudi z večjim osebnim prispevkom vzdrževanje stanovanj in prenovu starih delov mesta uresničujemo kot skupen interes. Potrebne pa bodo tudi korenite spremembe v gradbeništvu, da bi bili bolj produktivni in učinkoviti.

ODLOČNO PROTI ČRNOGRADITELJEM!

V preteklem letu je stekla široka akcija reševanja problematike črnih gradenj. Pa vendarle spet ugotavljamo, da rastejo kot gobe po dežju. V čem je razlog za našo neučinkovitost?

»Najprej moramo učinkovito graditi stanovanja in poenostaviti birokratizirane postopke za pridobitev potrebnih dovoljenj, pa bomo odpravili miselnost, da je bolje graditi na črno. Proti črnograditeljem pa je treba tudi v prihodnje odločno ukrepati. Često pa je razlog za črne gradnje tudi pre-

(Nadaljevanje na 6. strani)

srednjeročnem obdobju posvetiti več pozornosti razvoju obrobja, kjer je treba z večjo aktivnostjo krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela postopoma zagotoviti vsaj minimalni komunalni standard. Vse ljubljanske občine imajo tudi krajevne skupnosti, kjer imajo težave s preskrbo, s prevozi, varstvom in podobnim. Postopoma moramo reševati problem za problemom, saj vseh težav naenkrat ni mogoče odpraviti, še manj pa lahko pred njimi zapiramo oči. Veliko več lahko naredimo tudi v delovnih kolektivih v mestu, kjer so zaposleni ljudje iz teh krajev, seveda pa morajo ti delavci sami čimprej sprožiti takšne pobude. Zavedati se moramo, da so bili in ostajajo kraji in vasi ob Ljubljani — tudi med NOB — stabilno zaledje mesta, ki se mora razvijati. Zato se mi zdi povsem normalno, da bodo delovni kolektivi skrbeli tudi za razvoj krajev, iz katerih prihajajo njihovi delavci. Krajevne skupnosti morajo biti še bolj povezane z zainteresiranimi ozd, bolj vztrajne v iskanju in uresničevanju nalog, ki zagotavljajo, višjo raven komunalnega življenja.

Veliko lahko naredimo tudi v kmetijstvu. Zainteresirani smo, da je vsak košček zem-

meni samo izgradnja velikega objekta, novih stavb, podcenjujemo pa majhne, a toliko bolj pomembne uspehe: ureditev majhnega dela soseske, vpeljavo bolj človeškega ambienta na področju Ljubljane itd. Za to pa je potrebno več pobude krajevnih skupnosti in delovnih kolektivov. Urejanje moramo fasade, vzdrževati zunanost trgovin, potrebna je večja, dosti večja čistoča, urejati moramo zelene površine, na vsakem oknu naj bo ovetje, zasaditi moramo več dreves, zagotoviti več zelenja v mestu, povsod, kjer je to mogoče, namestiti klopi, bolj odločno v centru mesta zapirati ulice za avtomobilski promet, širiti prostor za pešce in kolesarje, več življenja vezati z Ljubljano, dvorano Tivoli, Gospodarskim razstaviščem, Rožnikom ipd. In seveda, vsak med nami naj dela za to.

LJUBLJANA SE KOT MESTO NE SME ZAPIRATI!

Kako pa je za razvoj Ljubljane konkretno, ugotovljen širši interes prebivalcev mesta, regije in republike?

»Ljubljana se kot mesto ne sme zapirati in to velja še posebej v odnosu na sosednje občine. Velja čvrst dogovor, da se mora

Smelo v letu '81

(Nadaljevanje s 5. strani)

tirana birokracija z zapletenimi postopki za pridobivanje ustreznih dovoljenj. Obenem pa je — ne samo na tem področju — naša najpomembnejša naloga usmerjati ljudi, graditi njihovo zavest, da se bodo zavestno, ne zaradi sankcij, odločali za legalno pot reševanja svojega stanovanjskega problema.

Kako pa je s programom gradnje cest v Ljubljani? Bo zaradi denarnih težav okleščen? Bo južna obvoznica dograjena do takrat, ko bo stekel promet skozi karavanski predor?

»Program gradnje cest smo sprejeli in tak tudi ostaja. Uresničevanje programa pa bomo morali prilagajati materialnim možnostim. Vsak drug koncept bi pomenil, da sami sebe vlečemo za nos. S skupnimi prizadevanji moramo na vsak način zagotoviti, da bo južna obvoznica naredi sočasno s karavanskim predorom. Zavedam pa se, da v Ljubljani z gradnjo cestne infrastrukture precej zaostajamo, zato so tudi tu potrebna naša skupna prizadevanja — predvsem pa razumevanje za združevanje dodatnih sredstev. Ljubljancem pa je treba odkrito povedati, da nekateri — teh pa je res zelo malo — niso pripravljeni nič prispevati, da bi hitreje uresničevali skupen program.«

Mestni potniški promet lahko veliko pripomore k razreševanju prometnih zagat, morda pa bi kazalo razmisliti tudi o vključevanju železnice v mestni promet?

»V Ljubljani mora imeti mestni potniški promet prednost pred osebnim prevozom. Najprej bo treba omejiti promet z osebni- mi in drugimi avtomobili v središču mesta, pripraviti parkirne prostore na obrobju ter z učinkovitim mestnim potniškim prometom hitro in kulturno pripeljati ljudi v mesto. Zato je treba širiti rumene pasove, ob tem pa se bo prav gotovo razcvetelo tudi kolesarstvo, do katerega smo bili v preteklih letih preveč mačehovski. To pa zahteva večjo učinkovitost mestnega potniškega prometa in spremembe v delovnem času zaposlenih. Zelo aktualno je tudi vključevanje železnice v mestni promet. Pogovori o tem že tečejo, v pripravi so programi, zainteresirane pa so tudi sosednje občine. Želimo, da bi imela kamniška proga funkcijo primestne železnice in drugačen režim. Uskladiti bo treba tudi vozne rede železnice in avtobusov. Tako postaja tudi primestni avtobusni promet vse bolj del mestnega, le premalo učinkovit je še.«

URESNIČITEV PROGRAMA RAZVOJA KOLESARSTVA

Torej v razvoju kolesarstva in parkiranja — mirujočega prometa — še nismo izrekli zadnje besede?

»Komite za promet je pripravil program razvoja kolesarstva in treba ga je brez odlašanja uresničevati. Pri tem je treba podpreti mnoge pobude kolesarjev, ki na svoj način prispevajo k odpravi starega stanja. Parkirišča bomo gradili predvsem na vstopu v mesto, čas pa je, da spremenimo našo miselnost, da prej sprašujemo za parkirišče — najraje takoj ob vходу v stanovanje — kot pa za otroška igrišča. V urejanju prometa preveč prevladuje le logika predpisovanja in sankcij, premalo pa postavljamo vsakega med nami v aktivni položaj. Kar naprej nekaj prepovedujemo, potem pa nismo sposobni kontrolirati in smo na slabšem kot prej. Tudi tu velja tisto, kar sem že rekel: gradimo našo zavest, kaznujmo za nepravilnosti. Naj ob tem povem, da me zelo moti birokratska miselnost, ki ne zaupa v človeka, vedno ga ima za številko, njem vidi samo slabo in verjame le v svojo nezmotljivost. Potreben nam je odločen samoupravljalški spopad s takimi pojavi.«

Preskrba v mestu se je v zadnjih dneh izboljšala, prej pa z njo vsekakor nismo bili zadovoljni. Je bila Ljubljana v primerjavi z drugimi kraji bolj ali slabše založena?

»Najprej — s stanjem še nismo povsem zadovoljni in se zavedamo težav in nalog, ki so pred nami. Problemi v preskrbi Ljubljane so bili milejši kot drugje predvsem zato, ker smo bolj odločno posredovali s proizvodi iz rezerv, ker imamo dovolj učinkovito SIS za preskrbo, ki zlasti uspešno ruši monopolizem nekaterih trgovskih organizacij, ker smo se v Ljubljani že pred časom odprli za skupna vlaganja in ker smo ponekod vpeljali sistem kompenzacij, in kar je posebej važno, zavzeto so delovale nekatere organizacije združenega dela, ki skrbijo za preskrbo. Boljša preskrba v Ljubljani glede na druge kraje torej ni nastala sama po sebi, ampak je rezultat temeljitih in organiziranih prizadevanj občin in mesta, pa seveda tudi delovnih organizacij. Prekinili pa smo tudi z malomeščansko miselnostjo, češ kaj nas pa brigajo težave proizvodnje — na primer mleka ali mesa, ampak smo se v reševanje teh težav koristno vključili ob oblikovanju in uresničevanju razvojnih programov.

Na preskrbo z nekaterimi proizvodi pa v mestu nismo mogli vplivati in smo tako delili usodo drugih. Ker se zavedamo, da nas tudi v letu 1981 čakajo težave v preskrbi, bomo še utrjevali našo samoupravno organiziranost na tem področju in se še bolj smelo odločali za skupna vlaganja v oskrbo mesta in Slovenije. V Vojvodini si bomo s sovlaganjem zagotovili meso, pšenico ...«

TRGOVINA BLIZE POTROŠNIKU

Stagniranje v razvoju maloprodajne trgovske mreže prav gotovo ne prispeva k prizadevanjem za boljše preskrbo?

»Seveda ne. V trgovini so potrebni krepki koraki naprej. Borimo se za sodobno, poslovno, specializirano trgovino, povezano s proizvodnjo. Se vedno ugotavljamo, da srednjeročni načrti nekaterih občin na področju trgovine predvidevajo le po eno ali dve trgovski organizaciji kot nosilca preskrbe, kar pomeni tako rekoč monopol. Ugotovimo potrebe, potem pa naj se vključijo tiste organizacije, ki so pripravljene in sposobne te potrebe zadovoljevati!

Trgovino moramo približati potrošniku. Zgled za to so recimo kioski, v katerih prodajajo sadje — tudi ob sobotah in nedeljah. Usposobiti in razširiti moramo tudi novi tržnici v Mostah (kmalu bo gotova) in za

Bežigradam. Toda osebno sem prepričan, da drugih tržnic ne smemo več graditi, saj so odmaknjene od ljudi. Potrebujemo racionalen, skromnejši in cenen koncept tržnic.

Menim, da je koristno spodbujati tudi trgovino kot osebno delo, kot drobno gospodarstvo, pogodbene organizacije združenega dela. Ljubljana pa potrebuje tudi trgovino »na visoki nogi« s ponudbo najkvalitetnejših proizvodov iz vse Jugoslavije, da bomo zanimivi tudi za sosede, za Italijane in Avstrijce.

Zdaj pa še nekaj besed o kulturi in telesni kulturi. Kako poskrbeti za širjenje ljubiteljske kulture in za nadaljnji razvoj rekreacijske dejavnosti?

»Ljubljani se na kulturnem področju s Cankarjevim domom odpira lepa prihodnost. Kulturno življenje je in bo še bolj del celote in življenja vsakega od nas. Moramo ga tako organizirati, da bomo izkoristili vse prostore v domu in vse druge možnosti, ki v mestu obstoje ter zagotovili vpliv ljudi na program. Ob tem pa neprestano negujemo ljubiteljsko dejavnost, preprečiti je treba nekatere tendence komercializacije ter omogočiti amaterskim ustvarjalcem — zlasti med delavci in mladino — da se še bolj vključijo v prizadevanja za poživitev središča Ljubljane.

Tudi na področju telesne kulture pojdemo bolj med ljudi. Obnašati se moramo kot Ljubljancem, brez lokalizmov. Zagotoviti moramo solidno vzdrževanje telesnokulturnih objektov — tudi zavoda Tivoli — ter omogočiti, da jih občani množično uporabljajo.

In na koncu: kaj menite o tistih, ki ne spoštujejo nekaterih norm življenja v naši družbi? V mislih imamo predvsem tiste, ki ne plačujejo stanarine, elektrike, davkov ...

»To je vprašanje osebne morale, našega osebnega odnosa do politike stabilizacije. Sprašujem se, kje je morala tistih, ki živijo na račun družbe, ki svoje breme prevračajo na pleča drugih. Ukrepati moramo tam, kjer hoče nekdo družbeno bogastvo preletiti v osebno, sicer pa moramo voditi politiko, da bo takih posameznikov vse manj.«

NOVOLETNA ŽELJA

»In ob koncu še tole: Vaša glasila pridejo v vsako družino, med vse Ljubljance. Dovolite mi, da izkoristimo to in se vsem zahvalim ob koncu leta 1980 za vse, kar so storili v interesu sebe in mesta, da se jim zahvalim za razumevanje ob reševanju nalog v mestu. Še posebej pa veliko osebne sreče, zadovoljstva in kar največ delovnih rezultatov v 1981. letu!«

Prijetno srečanje

Sindikalna organizacija DO Gorenje-TIKI je pripravila že tradicionalno srečanje starejših članov kolektiva. Upokojeni člani kolektiva radi pridejo v delovno okolje, saj še vedno čutijo pripadnost kolektivu, v katerem so ustvarjali v svojih najboljših letih. Predstavniki sindikalne organizacije so jim zaželeli še veliko dobrega zdravlja, glavni direktor Božo Kovačič pa jih je seznanil z letošnjimi rezultati gospodarjenja, s smernicami srednjeročnega razvoja ter prizadevanji kolektiva za vključevanje v stabilizacijske tokove gospodarjenja. (Foto: Franci Rozman)